

Ogräsbekämpning i höstraps i Mellansverige

Albin Gunnarson, Svensk Raps AB

Under många år har olika försöksserier pågått i Sydsverige för studera olika preparat och kombinationers effekt mot ogräs i höstraps. Ogräs i höstraps kan påverka grödan negativt på flera sätt. Höstgroende ogräs i stor omfattning kan precis som för tjockt sådd raps tvinga tillväxtpunkten att skjuta på höjden med försämrad vinterhärdighet som följd. Flera höstgroende ogräsarter kan starkt nedsätta skörden. Ogräs kan försvåra skördearbetet och öka spillet samt också mängden avfall i den skördade varan vilket kan vara kostsamt.

Försöksserien OS5 8010 skall belysa ogräsen och ogräsbekämpningens effekt för Mellansveriges oljeväxtodlare. I serien har ingått 7 olika strategier som alla på ett eller annat

sätt omfattat höstbehandling, i något fall kompletterat med en vårbehandling. Tre behandlingstidpunkter har studerats, senast 3 dagar efter sådd, vid grödans hjärtbladsstadium samt vid grödans 2-4 bladstadium.

I serien ingår höstbehandlingar med Butisan Top (BASF; 375g metazaklor & 125 g kvinmerak), Nimbus (BASF; 250 g metazaklor & 33 g klomazon) samt ren klomazon i en produkt under utveckling nämnd 0808 som inte kommer att kommenteras närmare.

Två försök har legat i Västergötland och 2 försök i Östergötland. I försöken har de mest vanliga ogräsen i höstraps noterats i tillräckligt stor omfattning för att ingå i sammanställningar såsom snärjmåra, kamomill, förgätmigej, pilört, våtarv, viol och veronika samt vitgröe i ett försök.

OS5 8010 2009 Ogräsbekämpning av höstraps i Mellansverige. 2 försök i ÖSF, 2 försök i FiV

	Skörd frö kg/ha	Rel-tal	Råfett		Rå-fett %	Av-rens %	Effekter				Samtl. örto-gräs
			skörd kg/ha	Rel tal			För-gät-migej	Ka-mo-mill	Snärj-måra	Våt-arv	
Gram							181	356	93	237	629
1. Obehandlat	2 590	100	1 129	100	48,0	7,5	100	100	100	100	100
2. 2,0 l Nimbus 1)	3 060	118	1 350	120	48,6	4,6	12	5	40	2	25
3. 3,0 l Nimbus 1)	3 050	118	1 350	120	48,7	3,3	11	0	10	0	24
4. 2,0 l Butisan Top 1)	3 080	119	1 371	121	49,0	2,7	2	5	24	0	19
5. 2,0 l Butisan Top 2)	3 130	121	1 387	123	48,8	2,9	4	3	5	1	20
6. 2,0 l Nimbus 1) + 1,0 l Butisan Top 3)	3 090	119	1 374	122	48,8	2,7	5	0	1	0	22
7. 0,33 l 0808 1)	2 760	106	1 224	108	48,9	4,0	59	41	8	0	38
8. 0,25 l 0808 1) + 1,0 l Matrigon 4)	2 870	111	1 274	113	48,9	4,1	173	26	11	0	66

-X- CV% REP 2 950

LSD PROB F1 280

1) Senast 3 dagar efter sådd. 2) Vid grödans hjärtbladsstadium.

3) Vid grödans 2-4 örtbladsstadium. 4) På våren när tillväxten börjat.

Ogräseffekt

Ogräsmängden är i medeltal 629 g/m² (161-1151 g/m²). Ogäsfloran är relativt blandad, i två försök finns gott om våtarv och viol, i ett försök gott om snärjmåra samt i ett försök ganska mycket vitgröe. Alla behandlingar med full dos av ren Butisan Top eller ren Nimbus har haft god effekt på samtliga ogräs utom viol. Från tidigare försök vet vi att en tidig behandling med Butisan Top ger bättre effekt än en behandling i grödans 2-4 örtbladstadium. I denna serie har bara behandling utförts senast 3 dagar efter sådd och i grödans hjärtbladstadium. Båda dessa behandlingstidpunkter har gett bra ogräseffekt. 2 liter Nimbus i stället för 3 liter har haft sämre effekt på snärjmåra. Det delade ledet som startar med 2 liter Nimbus och följs upp med 1 liter Butisan Top då grödan har 2-4 örtblad har inte varit bättre än enbart 2 liter Nimbus. Viktigt att notera är också att i ett försök där det fanns gott om vitgröe har samtliga produkter innehållandes metazaklor haft 100%-ig effekt på vitgröen.

Skörderesultat

I medeltal har behandlingar med Nimbus eller Butisan Top gett 500 kg mer frö eller c:a 20 % i skördeökning. Ingen skillnad mellan leden föreligger. Samtidigt stiger skördens råfettinnehåll med 0,6 till 1,0 procentenheter och mängden avfall mer än halveras.

Slutsatser

De högsta rapsskördarna fås vid lyckad ogräsbehandling tidigt på hösten. Skördeökningarna ligger i medeltal på 500 kg (20%) men i enskilda försök upp mot 1000 kg. Behandlingar med Butisan Top eller Nimbus är kostsamma men kan snabbt bli lönsamma vid ett bra rapspris eller riklig ogräsförekomst. 2 liter Nimbus har inte räckt för att hantera snärjmåra. På fält med vitgröeproblem, och för den delen även åkerven, är produkter med metazaklor lämpliga omväxlare i bekämpningsstrategin som annars kan bli enformig i stråsåd.